

Lyngby sommeren 1989

af Lise Høyrup, Holsteinsgade 53, 1. th., 2100 København Ø

En beskrivelse af de oplevelser, jeg havde i forbindelse med udstillingen om Lyngbys historie i anledning af byens 125 års jubilæum.

I foråret 1989 skulle jeg og en anden studerende, Tine Nielsen, ved faget folkloristik på Københavns universitet bestemme os for, hvilken opgave, vi ville skrive i forbindelse med en eksamen. Det eneste bundne ved opgaven var, at vi skulle beskrive en eller anden befolkningsgruppes levevilkår og måde at forholde sig til tilværelsen på. Vi havde begge indtil da koncentreret vores studier om Københavnsområdet og syntes nu, det var på tide at rette opmærksomheden andre steder hen og gerne til et miljø, der var helt anderledes end vort eget.

Valget faldt på fiskerlejet Lyngby.

Jeg havde et beskedent kendskab til stedet, erhvervet gennem enkelte besøg som sommerhusgæst over en længere årrække og havde derigennem fået interesse for det for en bybo noget specielle miljø. Vi havde derudover begge lyst til at beskæftige os med problematikken omkring de mindre samfunds overlevelsesmuligheder i dagens Danmark.

Som lokalsamfund var Lyngby velegnet, fordi det både geografisk og tidsmæssigt var velafgrænset og overskueligt.

Oprindeligt havde vi tænkt os at skrive en traditionel skriftlig opgave, men da vi fandt ud af, at byen samme sommer fyldte 125 år og i den anledning skulle have en større jubilæumsfest, fik vi den lyse ide, at det kunne være meget sjovere at formidle vores indhøstede viden i form af en udstilling på stedet. Tanken forekom os ideel, fordi vi på den måde endelig ville kunne give folk lidt igen og ikke bare tappe dem for en masse informationer.

Vi har ønsket at skildre udviklingen i byens hverdagsliv set i relation til det omgivende samfund og trække linjen op til i dag, hvor de mindre samfunds eksistens er truet af en samfundsudvikling, der går i retning af centralisering og krav om besparelser og effektivitet. Ikke fordi vi har nogle forestillinger om, at tilværelsen i disse mindre samfund var og er lutter idyl. Men da vore dages storbyliv bestemt heller ikke kan siges at have denne egenskab, er det måske værd at beskæftige sig

med, hvilke værdier, der kan gå tabt i forbindelse med denne udvikling.

Byens 125 års jubilæum er efter al sandsynlighed det sidste jubilæum med en fastboende befolkning, og da der bortset fra nogle avisartikler og et enkelt mindre jubilæumsskrift ikke er skrevet noget om byens historie, syntes vi, det var på tide at manifestere, at også Lyngbys historie er vigtig. Udstillingen skulle naturligt nok først og fremmest vises i selve byen, og derfor måtte den både henvende sig til den fastboende befolkning og til sommergæsterne. Forberedelserne til udstillingen strakte sig over tre tidsperioder. I alt interviewede vi 5, hvoraf de fire var gået på pension. Alle var født eller havde boet det meste af deres liv i Lyngby.

Vi erfarede hurtigt, at en båndoptager virkede stærkt hæmmende på de fleste. Allerbedst gik det, efterhånden som vi lærte hinanden at kende, at lade alle ambitioner om "den professionelle interviewer-facon" falde til jorden og blot sidde over en kop kaffe, en bajer eller en "flyver" (sjus), og lade snakken gå, for så at skrive ned, når vi kom hjem. Men det ærgrer selvfølgelig én ikke at kunne gemme nogle saftige fiskerhistorier på et herligt thysk dialekt for eftertiden.

Vi havde fra starten en tæt kontakt med Tage Thure fra det lokalhistoriske arkiv i Vestervig. Han var meget interesseret i vores projekt. Det var så heldigt, at en tidligere beboer, Knud Madsen Nielsen, der havde været købmand i byen, og som er meget interesseret i byens historie, havde afleveret en del materiale i form af avisudklip og fotografier til arkivet. Dette materiale kunne vi benytte uden begrænsninger. Af Tage Mortensen på lokalradioen lånte vi et bånd med et interview med den tidligere købmand om byens historie.

Vi synes, at vi har været meget heldige med de billeder, vi fik udvalgt. Flere er rene kulturhistoriske perler, som i høj grad er værd at gemme for eftertiden. Enkelte temaer er dog mangelfuldt dækket.

Ligesom vi ikke i vore interviews ville gå for tæt på emner, som vi mente, vores interviewpersoner ikke havde lyst til at svare på, så er der mange af det lille samfunds

skyggesider, vi ikke er kommet ind på. Vi beskriver nok kampen for tilværelsen som hård, men ikke hvor hård den i virkeligheden var.

Alligevel er det vores opfattelse, at vi i udstillingen har beskrevet den væsentligste side af tilværelsen i byen gennem dens historie,

nemlig det sammenhold som såvel før som nu karakteriserer det lille samfund, men som jo er dømt til at forsvinde, når de sidste fastboende antagelig indenfor en overskuelig fremtid er flyttet fra byen.

Kilde: Sydthy Årbog 1990, side 32-33.